

Ansökan om höjning av kommunernas statsandel enligt prövning

757/02.05.01.00/2021

Stadsstyrelsen 23.08.2021 § 245

Beredare

Ekonomichef Petra Palmroos, tfn 040 839 7170

FöredragandeStadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Finansministeriet har i sitt brev 2.8.2021 VN/14753/2021 meddelat, att enligt 30 § lagen om statsandel för kommunal basservice kan kommunens statsandel på ansökan höjas efter prövning inom ramen för statsbudgeten, om kommunen i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Lokala särförhållanden tas också i beaktande vid bedömningen.

Ett villkor för att höjning av statsandelen ska kunna beviljas är att kommunen godkänt åtgärder som ska balansera kommunens ekonomi. Åtgärderna, inklusive tidsplaner och konsekvenser i euro, ska presenteras i ansökan.

Om åtgärderna inte fastslagits före ansökningstidens utgång, ska man i ansökan redogöra för när fullmäktige kommer att behandla dem samt specificera åtgärderna. För beviljandet och användningen av höjningen av statsandelen kan statsandelsmyndigheten även ställa andra villkor, som hänför sig till kommunens ekonomi. Om planen eller de villkor som ställts inte har iakttagits, kan höjning av statsandelen under de följande åren utebli eller beviljas till nedsatt belopp.

För höjning av statsandel enligt prövning kan användas högst 30 milj. euro. Enligt 48 § 2 mom. lagen om statsandel för kommunal basservice skall höjning av statsandel sökas senast före den tidpunkt som finansministeriet fastställt. Ansökningar skall tillställas finansministeriet senast 3.9.2021.

I ansökan skall specificeras den motivering och de särförhållanden som kommunen anser vara orsak till de ekonomiska svårigheterna att balansera ekonomin under innevarande år. Det är skäl att betona sådan information som inte är tillgänglig i allmän statistik.

1. Höjningen får inte förorsaka en lika stor ökning av sådana utgifter som kommunen själv har beslutanderätt i. Detta gäller både drifts- och investeringsutgifter. Höjningen är avsedd som en del av kommunens egna åtgärder för att sanera kommunens ekonomi, som kommunen har skäl att bereda sig på oavsett om höjning av statsandel beviljas.

2. Höjningen är avsedd för förberedelser för de behov att sanera som har uppstått på grund av den tidigare utvecklingen av kommunens ekonomi. Sådana behov är förberedelser för kostnader medförda av skuldskötseln, för täckande av förluster och för kända ändringar som redan skett i inkomstgrunder.

I ansökan skall uppskattas speciellt 2021 års situation. I motiveringarna skall framföras speciellt de åtgärder som kommunen gjort eller håller på att göra för att åtgärda exceptionella eller tillfälliga ekonomiska problem.

Statsrådet beslutar på framställning av finansministeriet om höjning av statsandelen enligt prövning. Enligt 49 § 6 mom. lagen om statsandelar till kommunerna beslutar finansministeriet om tidpunkten för utbetalning av höjning av statsandelen enligt prövning. Likväl utbetalas de beviljade höjningarna till kommunerna före utgången av år 2021.

Pargas stads ekonomi har efter 2017 blivit avsevärt sämre. 2018 blev räkenskapsperiodens resultat -2 M€, år 2019 slutade resultatet på -5,4 M€, år 2020 1,1 M€ och för 2021 prognostiseras ett resultat på -3,1 M€. Årets budget uppgjordes med ett underskott om 857 t€.

Stadens ackumulerade överskott 1.1.2021 är sammanlagt 6,8 M€.

Stadens lånestock 30.6.2021 var 42,3 M€.

Pargas stad har anlitat en utomstående konsult i två repriser för att kartlägga potentiella sparåtgärder och utvecklandet av optimeringsprocesser i verksamheten beträffande stadens personalstruktur och köptjänster för att minska stadens kostnader. På stadsstyrelsens möte 27.9.2021 kommer förslag på ytterligare sparåtgärder att presenteras.

Stadsfullmäktige har godkänt ett balanseringsprogram för åren 2020–2022 på sitt möte 12.5.2020, varpå en reviderad version av programmet och dess åtgärder godkändes i stadsfullmäktige 25.5.2021.

Inkomstskattesatsen i Pargas stad är år 2021 20,5 %. Under de två senaste åren har en höjning av skattesatsen skett från att ha varit år 2019 19,75 % och år 2020 20,0 %.

Under detta år har stadens verksamhetskostnader ökat och verksamhetsintäkter minskat pga. den rådande coronaepidemin. Kostnader som direkt hänför sig till coronaepidemin uppgick 20.8.2021 till 997 t€.

År 2020 var Pargas stads demografiska försörjningskvot 76,2. Stadens demografiska försörjningskvot har försämrats från år till år och är sämre än i Egentliga Finland eller i hela landet.

I stadens åldersstruktur sker det enligt befolkningsprognosen en tydlig ökning i andelen personer över 65 år, medan andelen barn och medelålders personer minskar. Andelen personer över 65 år har ökat med 8 procentenheter från 2010 till 2020 och deras andel är nu 28 % av invånarna. Denna förändring av åldersstrukturen kommer enligt befolkningsprognosen att fortsätta fram till 2035, då andelen personer över 65 år beräknas uppgå till 36 %. Den åldrande befolkningen och befolkningsstrukturen tvingar staden att fundera över förändringar i tillhandahållandet av tjänster.

Inom social- och hälsovårdsavdelningen har åtgärder över enhetsgränserna gjorts för att stävja ekonomin gällande vårdkedjor för äldre. Tyngdpunkten flyttas från tyngre och dyrare tjänster till lättare och mer förmånliga, i huvudsak genom avveckling av anstaltsvård och satsning på övriga boendeformer samt öppenvård. Dessa åtgärder är ändå inte tillräckliga då andelen äldre och hjälpbehövande ökar i snabbare takt. I och med den demografiska strukturen ökar kontinuerligt behovet av tjänster inom social- och hälsovården och det syns speciellt i ökade specialsjukvårdskostnader. Inom Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har Pargas i jämförelse med medeltalet i regionen upp till 10 % högre användning. Den höga användningen förklaras inte med t.ex. högt antal vård dagar och/eller oförmåga att fortsätta vård i Pargas efter färdig sjukhusbehandling. Vårdkedjorna mellan sjukhus och Pargas akutavdelning med hemsjukhus fungerar enligt uppgifter bra. Orsaken till den höga användningen förklaras med antalet patienter som ökat.

Kompletterande material Finansministeriets brev VN/14753/2021, 2.8.2021

Förslag Stadsstyrelsen beslutar att Pargas stad ansöker om höjning av statsandelar enligt prövning om 1 200 000 euro (ca 80 euro/invånare) för år 2021. Stadsdirektören ges fullmakt att utarbeta och inlämna den konkreta ansökan till finansministeriet med ovanstående motiveringar som utgångsläge.

Beslutet justeras omedelbart.

Beslut Förslaget godkändes.

Beslutet justerades omedelbart.

Delgivning Finansministeriet/valtiovarainministerio@vm.fi
